

Riktlinjer särskilt boende och korttidsboende

antagen av Socialnämnden § 6, 2020-02-13

Gäller från
2020-02-20

Riktlinjer särskilt boende och korttidsboende

Inledning

Riktlinjen avser handläggning av ansökan rörande bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) i form av särskilt boende samt korttidsboende. Syftet med riktlinjen är att tydliggöra socialnämndens intentioner och att främja en likvärdig bedömning av den enskildes behov. Riktlinjen är vägledande och ett stöd i handläggningen men är underordnad gällande lagstiftning och föreskrifter.

Lagstiftning och föreskrifter

Socialnämnden ska verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. Kommunen ska inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd. (5 kap. §§ 4, 5 SoL). Socialnämnden bör genom hemtjänst, dagverksamhet och annan liknande verksamhet underlätta för den enskilde att bo hemma och ha kontakt med andra.

Särskilt boende och korttidsboende beviljas enligt 4 kap 1 § SoL. Där regleras rätten till bistånd för försörjning och livsföring i övrigt, när den enskilde inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt. Biståndet ska tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå och utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv.

Utredningar om särskilt boende och korttidsboende omfattas av socialtjänstlagens (2001:453) och förvaltningslagens (2017:900) bestämmelser. Handläggning utgår från Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd SOSFS 2014:5 om dokumentation vid handläggning av ärenden och genomförande av insatser.

Korttidsboende

Korttidsboende är en insats där den enskilde vistas på korttidsboende under en tidsbegränsad period och har kvar sin ordinarie bostad. Syftet med korttidsboende är att tillfälligt tillgodose behov av vård och omsorg som inte kan ges i det ordinarie boendet eller att avlasta anhöriga som vårdar och kan då ges regelbundet i form av växelvård. Målet för vistelsen på korttidsboende ska vara tydligt beskrivet.

Bedömningskriterier

Minst ett av nedanstående kriterier ska vara uppfyllt för att korttidsboende ska beviljas.

- Tillfälligt omvårdnadsbehov/rehabilitering som inte kan tillgodoses i hemmet.
- Behov av att kartlägga omvårdnadsbehov och se över möjlighet att bo kvar hemma.
- Tillfällig avlastning/tillsyn dygnet runt, kan bli aktuellt när närstående som står för hela eller delar av vården och omsorgen av anhörig exempelvis ska åka bort eller bli inlagd på sjukhus.

Vård i livets slutskede kan ske i den enskildes hem. Om den enskilde trots omfattande hemtjänst- och hemsjukvårdsinsatser inte känner sig trygg med den vård och omsorg som ges i hemmet kan korttidsboende bli aktuellt i livets slutskede.

Om den enskilde som vistas på korttidsboende blir inlagd på sjukhus avslutas beslutet och platsen kan erbjudas någon annan. Bekräftelse på inläggning ska dock inväntas från sjukhuset innan beslutet avslutas och platsen kan erbjudas någon annan.

Växelvård kan ges som avlastning för sammanboende anhörig och när den enskilde har stort omvårdnadsbehov och/eller demenssjukdom. Insatsen innebär att den enskilde bor hemma kompletterat med regelbundet återkommande perioder på korttidsboende. Följande perioder används vanligen:

- En vecka på korttidsboende och tre veckor hemma
- Två veckor på korttidsboende och två veckor hemma

Särskilt boende

Särskilt boende är ett samlingsnamn för olika boendeformer inom äldre och funktionshinderomsorgen. I Svedala kommun finns avdelningar för somatisk vård och avdelningar för personer med demenssjukdom. Syftet med särskilt boende är att tillgodose behov av vård och omsorg som inte kan ges i hemmet.

Bedömningskriterier

För att beviljas särskilt boende ska omvårdnadsbehovet vara varaktigt och så omfattande över dygnets alla timmar att behovet inte kan tillgodoses med hemtjänstinsatser.

Kognitiv svikt orsakad av psykisk ohälsa eller demenssjukdom kan i vissa fall utgöra kriterier för att beviljas särskilt boende. När den psykiska tryggheten inte kan uppfyllas trots andra stödinsatser kan särskilt boende vara aktuellt.

Oro, otrygghet, hög ålder, ensamhet och isolering utgör var för sig eller tillsammans inte per automatik ett kriterium för särskilt boende. Däremot ska biståndshandläggaren särskilt beakta den enskildes sammantagna situation och göra en helhetsbedömning.

Begränsningar i den egna bostadens utformning utgör i sig inte skäl som berättigar till särskilt boende. Biståndshandläggaren hänvisar den enskilde till att ansöka om bostadsanpassningsbidrag eller att söka en anpassad bostad.

Parboende

En enskild som beviljats särskilt boende kan även ansöka om medboende för make/maka under förutsättning att det är båda makarnas vilja att fortsätta bo tillsammans i ett sådant boende. Om endast en i paret vill det, finns det inga förutsättningar för att ansökan om medboende ska beviljas.

Handläggning av ansökan

Ett beslut om särskilt boende eller korttidsboende ska alltid föregås av en ansökan från den enskilde och en utredning. Utredningen genomförs tillsammans med den enskilde och eventuellt anhöriga eller annan som den enskilde önskar ska delta. Biståndshandläggaren gör en bedömning av behov och huruvida den enskilde uppnår skälig levnadsnivå. För att försäkra sig om att bedömningskriterier för särskilt boende är uppfyllda kan biståndshandläggaren behöva konsultera sakkunniga i hälso- och sjukvårdsfrågor.

Utredningen ska avslutas med ett beslut, det ska finnas med en klar redogörelse för de överväganden som gjorts och beslutet ska vara motiverat så att skäl till beslutet tydligt framgår. Bistånd beviljas om inte behovet kan tillgodoses på annat sätt. Beslutet ska innehålla ett förbehåll om att det kan komma att omprövas om förutsättningarna ändras.

Beräknad handläggningstid för en ansökan om särskilt boende är två månader.

Om den enskilde ansöker om plats på ett specifikt särskilt boende ges delavslag.

För likvärdighet och ökat lärande föredras utredning om särskilt boende på handläggarmöte innan beslut fattas.

Metodstöd IBIC

Som metodstöd för att utreda används Socialstyrelsens nationella modell "IBIC-Individens behov i centrum". Modellen är ett stöd för biståndshandläggare och utförare när de ska identifiera och beskriva individens behov, resurser, mål och resultat. Det är individens behov som ska styra vilka insatser som kan erbjudas och styr vilka livsområden som finns med i utredningen. I IBIC finns följande livsområden:

- Lärande och att tillämpa kunskap
- Allmänna uppgifter och krav
- Kommunikation
- Förflyttning
- Personlig vård
- Hemliv
- Mellanmänskliga interaktioner och relationer
- Utbildning, arbete, sysselsättning och ekonomiskt liv
- Samhällsgemenskap, socialt och medborgligt liv
- Känsla av trygghet
- Personligt stöd från person som vårdar eller stödjer den enskilde

Individens behov av hjälp och stöd ska beskrivas och bedömas under aktuella livsområden.

Utredningen ska innehålla information om underlaget till utredningen, dvs hur och när uppgifter till utredningen har tagits fram. Detta ska framgå under rubrik *Förtydligad frågeställning*.

Under *Strukturerad dokumentation, Relaterade faktorer* ska tidigare insatser för den enskilde listas.

Avslag

Innan beslut om avslag fattas ska utredningen skickas till den sökande för att ge den enskilde möjlighet att yttra sig över utredningen. Den enskilde ska ha inkommit med yttrande senast 14 dagar från den enskilde tagit emot utredningen.

Vid avslagsbeslut skickas beslut, fullständig utredning samt besvärshänvisning till den enskilde.

Personer från annan kommun

En enskild person i annan kommun som vill flytta till Svedala kommun har rätt att ansöka om särskilt boende. Denna ansökan ska behandlas som om den enskilde vore bosatt i Svedala kommun. Att behoven är tillgodosedda i hemkommunen får inte beaktas vid handläggning av ansökan. Beslutsunderlag i form av eventuella beviljade insatser ska inhämtas från den sökandes hemkommun.

SVEDALA KOMMUN

VÅRD OCH OMSORG

SKRIVELSE
2020-02-03

Verkställighet

Beslut ska verkställas så fort som möjligt och den enskilde erbjuds ledig lägenhet på något av Svedala kommuns särskilda boenden. Den enskilde erbjuds plats enligt "Rutin vid erbjudande om plats på särskilt boende" där ansvarsfördelning mellan biståndshandläggare, utförare och den enskilde beskrivs.

Den enskildes vårdbehov kan förändras över tid. Vid stora förändringar av vårdbehovet kan, efter samråd, flytt till annan enhet bli aktuellt. Om vårdbehovet inte kan tillgodoses i någon av Svedala kommuns särskilda boenden kan det bli aktuellt att plats köps hos en annan huvudman.

Tacka nej till särskilt boende

Om den enskilde tackar nej till erbjudet boende tar biståndshandläggaren kontakt med den enskilde för att ta reda på varför den enskilde tackat nej till erbjudet boende. Kontakten ska klargöra om behovet kvarstår eller inte, alternativt om behovet kan tillgodoses på annat sätt.

Om behov kvarstår får den enskilde stå kvar i kön, i väntan på att ledig plats på önskat boende kan erbjudas. Om kontakten visar att behov inte kvarstår omprövas beslutet.

Om den enskilde vistas på korttidsboende eller sjukhus kan inte ledig plats på önskat boende inväntas utan den enskilde måste acceptera erbjuden plats. I annat fall får den enskilde gå hem till sitt ordinära boende och vänta på ett nytt erbjudande.